

SÁNDORI Zsuzsanna (1957-2004)

Lapunk tanácsadó testületének volt a tagja ez a halk szavú, okos, kedves asszony, akiről tudtuk, hogy súlyos beteg, de úgy tűnt, – s reméltük erősen mindannyian, akik ismertük őt – hogy sikerül megbirkóznia a betegséggel. Tavaly ősszel, amikor a TMT ötvenéves születésnapját ünnepeltük, ott volt Zsuzsa is. Említette, hogy kezelésekre kell járnia, de elújságolta azt is, hogy jógázik, okosan változtatja össze az étrendjét, erősíti az immunrendszerét, s közben sokat meditál és gondolkodik az élet dolgairól. Terhelhetőségéről is beszéltünk, bár ajánlataimat elhárította azzal, hogy majd jelentkezik, ha megerősödött.

Az idei tavasz sok szomorúságot hozott: meghalt Babiczky Béla, aztán jött a híradás Zsuzsa haláláról, s nem sokkal utána Futala Tiborét kellett tudomásul vennünk.

Hiába tudjuk, mondjuk, hogy az élet természetes része a halál, hiába vagyunk tisztában azzal, amit József Attila úgy fogalmazott, hogy a meglett ember tudja, az életet a halálra ráadásul kapja, s mint

talált tárgyat visszaadja bármikor – mégis megrendülünk az újabb és újabb veszteségeken.

Válas György írta Zsuzsa halálhírére a Kataliston a következő tisztelegő mondatokat: „... meghatározó tagja volt annak a kis csapatnak, amely Magyarországon létrehozta az első on-line információkeresést. Még az on-line technika előtti Derwent adatbázison nevelkedett, így, amikor megnyílt az on-line keresés lehetősége, már hatalmas tudással felvértezve vágott abba bele. Ő volt közöttünk a kémiai információkeresés első igazai nagymestere [...]. Nekünk, az on-line keresés többi pionírjának rengeteget nyújtottak a vele való konzultációk, megbeszélések. Nélküle kevesebbre jutottunk volna. ...”

Mit lehet elmondani tényszerűen Zsuzsáról*?*

1980-ban pályakezdő vegyészként került a Kőbányai Gyógyszerárugyár műszaki könyvtárába, ahol az on-line adatbázisokban való témafigyelés és információkeresés volt a feladata. Miután elvégezte az ELTE BTK szakinformátori szakát is, osztályvezetői kinevezést kapott. Szakmai tudására, az infor-

* Köszönöm Wittinghoff Juditnak Zsuzsa pályafutására vonatkozó információkat.

mációkerésben szerzett gazdag tapasztalatára a posztgraduális könyvtárosképzés is igényt tartott. Az informatikusképzés keretében az „Online referenz szolgáltatás” és a „CD-ROM a könyvtárban” c. tárgyakat tanította.

Munkahelyén a kémiai információkeresés meghatározó alakja volt. Az általa vezetett könyvtár mindig elől járt a legújabb információtechnikai eszközök alkalmazásában: 1983-ban off-line érték el az adatbázisokat, 1991-ben a CD-ROM-okat kezdték el használni, 1994-től a az intranet, 1996-tól az internetet vetette be a tájékoztatás megkönnyítésére. Vállalati szinten elsőként és könyvtári viszonylatban is korán, 1998-ban indult meg a könyvtár intranetoldala, a webkönyvtár. A vezetés és a marketing kérdései is mélyen foglalkoztatták: tisztában volt a marketing szerepével, fontosnak tartotta, hogy könyvtárra tájékoztatókkal, tanfolyamokkal, kalauzok összeállításával segítse szolgáltatásaik megismertetését a Richter kutatóival. Hajlandó volt tanulmányozni a könyvtári menedzsment nemzetközi irodalmát is, melynek eredménye lett a tankönyvpályázat keretében az 1998-ban megjelent, s máig a legolvasmányosabb (leginkább szubjektív) szintézisnek számító „Hosszúra nyúlt útbeszámoló a könyvtárvezetés (b)irodalmából” c. könyve. Azokban a hónapokban, amikor az anyagot gyűjtötte a kötetéhez, szinte nem volt olyan hét, hogy ne találkoztunk volna vele a Könyvtártudományi Szakkönyvtárban, ahol külföldi szakkikkek tömegét nézte át, s másoltatta ki a neki tetszőket. Mindig talált egy újabb, jól hasz-

nálható írást, amit még feltétlenül be akart építeni a kéziratba, hiába szorította a határidő.

Nem túl sűrűn, de azért a szaklapok hasábjain is olvashattuk önálló, vagy kollégáival közösen írt tartalmú cikkeit. Elsősorban a vállalati könyvtárak problémái foglalkoztatták, de hogy az új témák iránt is fogékony volt, jelzi, hogy a tudásmenedzsmentről is remek összefoglalást készített, mely elektronikusan és a „3 K” hasábjain is olvasható volt. Cikkeit, ahogy egyéb munkáit is a minőség és a legapróbb részletekre kiterjedő igényesség jellemezte.

Amikor a Gerő Gyula által szerkesztett Könyvtári Levelező/lap megjelenítése anyagi okok miatt veszélybe került, Zsuzsa önzetlenül és azonnal szponzori támogatást szerzett a lap megmentéséhez. Publikációi többsége a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás (TMT) hasábjain jelent meg, de tagja volt a Könyvtári Figyelő köré szervezett tanácsadó testületnek is.

A Könyvtári Figyelő ritkásnak mondható szerkesztőségi értekezletein tett halk szavú megjegyzéseire nem lehetett nem odafigyelni, javaslati, ötletei mindig hasznosak voltak.

Szakmai munkáját 2002-ben a Richter Gedeon Rt. Richter Alkotói-díjjal ismerte el. A könyvtáros társadalomtól már csak posztumusz kaphatja meg valamelyik, a könyvtári világ elismerését és főhajtását kifejező díjat.

Válas Györgynek sikerült nagyon pontosan kifejeznie: „Zsuzsa azok közé tartozott, akik nyomot hagytak a magyar könyvtáriügyben, akiknek fennmarad az emléke.”

(Kovács Katalin)